

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΝΟΜΟ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.
Κεφ. 6
11 του 1965
161 του 1989
228 του 1989
51(I) του 1999
134(I) του 1999
58(I) του 2003.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004 και θα διαβάζεται μαζί με τον περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμο (που στο εξής θα αναφέρεται ως «ο βασικός νόμος»).
Τροποποίηση
του άρθρου 90
του βασικού
νόμου. | 2. Το εδάφιο (2) του άρθρου 90 του βασικού νόμου τροποποιείται με τη διαγραφή της τελείας στο τέλος αυτού και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης φράσης:

«ή εάν το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα περιστατικά που θα θέσει ενώπιόν του ο οφειλέτης, θεωρήσει σκόπιμο ή και επιεικές να ακυρώσει, αναστείλει ή τροποποιήσει το διάταγμα.». |
| Τροποποίηση
του άρθρου 91
του βασικού
νόμου. | 3. Το εδάφιο (1) του άρθρου 91 του βασικού νόμου τροποποιείται με τη διαγραφή της τελείας στο τέλος αυτού και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης φράσης:

«ή εάν το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα περιστατικά που θα τεθούν ενώπιόν του από τον οφειλέτη, θεωρήσει σκόπιμο ή και επιεικές να εκδώσει οποιοδήποτε άλλο διάταγμα.». |
| Κατάργηση του
άρθρου 91 του
βασικού νόμου. | 4. Το άρθρο 91 του βασικού νόμου καταργείται τη 15η Ιουνίου 2005. |

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το 1999 η Βουλή ψήφισε τον περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικό) Νόμο [αρ. 134(I)/99], με στόχο τον περιορισμό στο ελάχιστο των περιπτώσεων φυλάκισης προσώπων που αδυνατούν να καταβάλουν τις δόσεις που το δικαστήριο καθορίζει για εξόφληση, εξ αποφάσεως δικαστηρίου, χρεών τους.

Αντιμετωπίσαμε και τότε το μεγάλο δίλημμα είτε να καταργήσουμε τελείως τη φυλάκιση χρεώστη ως μέτρο εκτέλεσης διατάγματος εξόφλησης χρέους με καταβολή μηνιαίων δόσεων είτε να διαφοροποιήσουμε το μέτρο αυτό, ώστε ο χρεώστης να κινδυνεύει πολύ λίγο να φυλακιστεί για παράλειψή του να καταβάλει τις δόσεις που το δικαστήριο καθορίζει για εξόφληση χρέους του.

Ο περί Πολιτικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος [αρ. 134(I)/99] παρέχει στο χρεώστη τη δυνατότητα διεκδίκησης της αναθεώρησης διατάγματος σε περίπτωση διαφοροποίησης της οικονομικής κατάστασής του με βάση την οποία εκδόθηκε το αρχικό διάταγμα.

Το άρθρο 91 του βασικού νόμου προβλέπει ότι, για να υπάρξει διάταγμα είσπραξης δόσεων ως ποινικού προστίμου, δηλαδή με φυλάκιση, πρέπει να υπάρχουν τρεις καθυστερημένες δόσεις ή λιγότερες, αν πρόκειται για εξόφληση του τελευταίου μέρους. Επιπρόσθετα, παρέχει τη δυνατότητα στο χρεώστη να διεκδικήσει και να αποφύγει τη φυλάκιση, αν αποδείξει «εύλογη αιτία για την καθυστέρηση».

Με το Νόμο αρ. 134(I)/99 παρέχεται επίσης η δυνατότητα στον πιστωτή να αποταθεί στον εργοδότη κάποιου για είσπραξη δόσεων που το δικαστήριο καθορίζει.

Δυστυχώς, δεν έγινε διεκδίκηση σε ικανοποιητικό βαθμό των δυνατοτήτων των χρεωστών με βάση τις διατάξεις του Νόμου 134(I)/99, ώστε να περιοριστούν οι φυλακίσεις στο ελάχιστο, στις περιπτώσεις μόνο των αδιάφορων και ανεύθυνων χρεωστών. Έτσι το δίλημμα επανέρχεται λόγω της φυλάκισης πολλών για παράλειψη καταβολής δόσεων δυνάμει διατάγματος δικαστηρίου.

Η Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα προβλέπει ότι κανείς δε φυλακίζεται για

λόγους αδυναμίας ή παράλειψής του να εξοφλήσει αστικό χρέος. Η φυλάκιση όμως δε διατάσσεται από το δικαστήριο γι' αυτό το λόγο, αλλά για παρακοή σε διάταγμα δικαστηρίου για καταβολή δόσεων, έστω και αν το διάταγμα αφορά αστικό χρέος.

Αν καταργηθεί πλήρως το μέτρο της φυλάκισης για παράλειψη χρεώστη να εφαρμόσει διάταγμα δικαστηρίου για εξόφληση χρέους με καταβολή μηνιαίων δόσεων, τότε επιβραβεύουμε τους ασυνείδητους χρεώστες και υιοθετούμε την παροιμία «ανάθεμαν τζι απού χρωστεί τζι από 'σιει να πκιερώννει». Κατά συνέπεια, δημιουργείται κοινωνική αναστάτωση.

Ως εκ τούτου, η καλύτερη λύση που ταιριάζει προς το παρόν στα σημερινά κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα της Κύπρου είναι να διατηρηθεί το μέτρο της είσπραξης δόσεων ως ποινικού προστίμου, που, όταν δεν πληρώνεται, συνεπάγεται ποινή φυλάκισης. Η κατάργηση θα γίνει μετά από ενάμιση περίπου χρόνο, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στο κοινό να πληροφορηθεί και να προετοιμαστεί ανάλογα.

Η πρόταση νόμου που κατατίθεται αποσκοπεί ακριβώς σ' αυτή την ισορροπία. Δίνει στο δικαστήριο μεγαλύτερη διακριτική ευχέρεια να διατάξει τροποποίηση, ακύρωση ή αναστολή διατάγματος όχι μόνο όταν αποδείξει ο χρεώστης αλλαγή των οικονομικών του δεδομένων, αλλά και όταν το δικαστήριο κρίνει «σκόπιμο ή επιεικές» να το πράξει, αφού λάβει υπόψη όλες τις περιστάσεις και όλα τα δεδομένα.

Η ίδια περίπτωση διακριτική ευχέρεια παρέχεται στο δικαστήριο και στην περίπτωση έκδοσης διατάγματος είσπραξης καθυστερημένων δόσεων ως ποινικού προστίμου. Δηλαδή ο χρεώστης δε θα αποφεύγει τη φυλάκιση μόνο αν αποδείξει «εύλογη αιτία», όπως προβλέπεται στο άρθρο 91, που ισχύει σήμερα. Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 91 το δικαστήριο θα μπορεί περισσότερο αδέσμευτα να μη διατάξει φυλάκιση χρεώστη, όταν κρίνει ότι τούτο είναι «σκόπιμο ή και επιεικές».

Με τις διατάξεις της προηγούμενης τροποποίησης επιτυγχάνεται καλύτερη ισορροπία των δικαιωμάτων των πιστωτών και των οφειλετών και ρυθμίζεται καλύτερα η καταλυτική παρέμβαση των δικαστηρίων για εξισορρόπηση της κατάστασης στα πλαίσια της σημερινής

κυπριακής κοινωνίας.

Παναγιώτης Δημητρίου,
βουλευτής
κοινοβουλευτικής ομάδας
Δημοκρατικού Συναγερμού

Ιωνάς Νικολάου,
βουλευτής
κοινοβουλευτικής ομάδας
Δημοκρατικού Συναγερμού